

Enterprise Architectuur

WAT WAAROM HOE

Even voorstellen....

Alexander Engelman

Wat we gaan doen vandaag

Wat is (enterprise) architectuur en waarom?

Hoe doe je dat - 'werken onder architectuur'?

Een voorbeeld

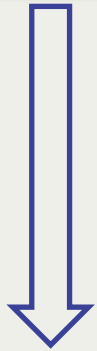
Wat is (enterprise) architectuur en waarom?

Wat is (enterprise) architectuur?

Samenhangend richting geven aan verandering om doelen te behalen

Zonder samenhang 'gaat het alle kanten op'
Alle relevante invalshoeken zijn in beeld
Er is samenhang, structuur en overzicht

Niet ontwerpen, maar de 'goede kant opsturen'
Veronderstelt dat je de gewenste richting kent

Geen verandering, geen architectuur
Veranderen 'onder architectuur'

Wat het niet is:

- Het allesomvattend ontwerp van de organisatie
- Een IT-feestje
- Een verzameling ingewikkelde modellen, zonder verbinding met richtinggevende uitspraken
- Een keurslijf

Waarom architectuur?

Samenhangend richting geven aan verandering om doelen te behalen

Effectief besturen

Samenwerken aan hetzelfde doel; sturen op samenhang; draagvlak vergroten

Verbeteren besluitvorming

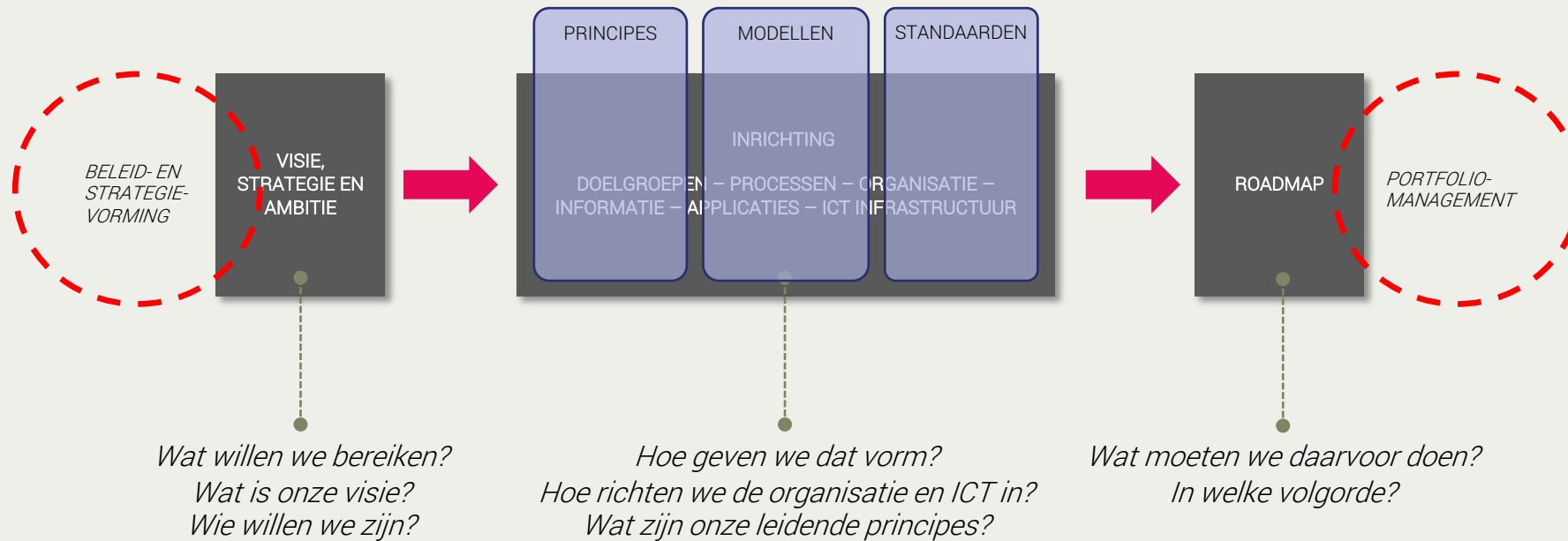
Integraler; doelgerichter; consistentener; sneller, betrouwbaar, beter voorspelbaar

Sturen tijdens de verandering

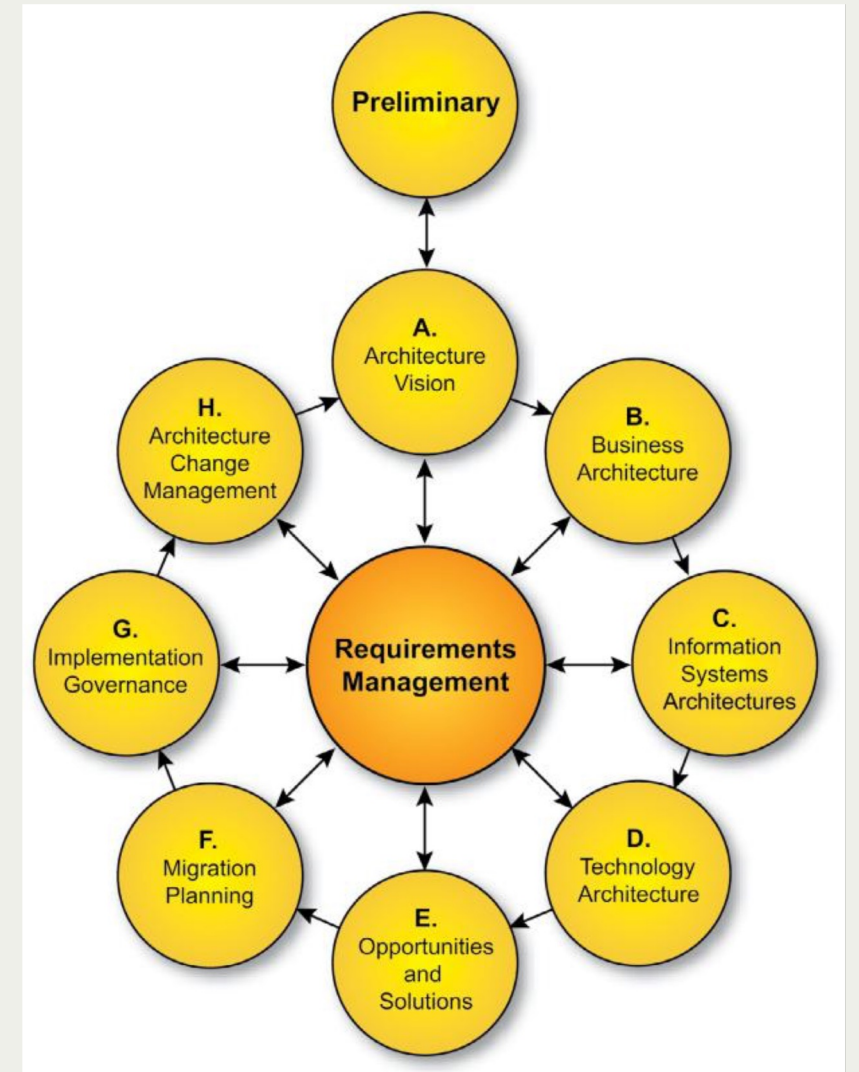
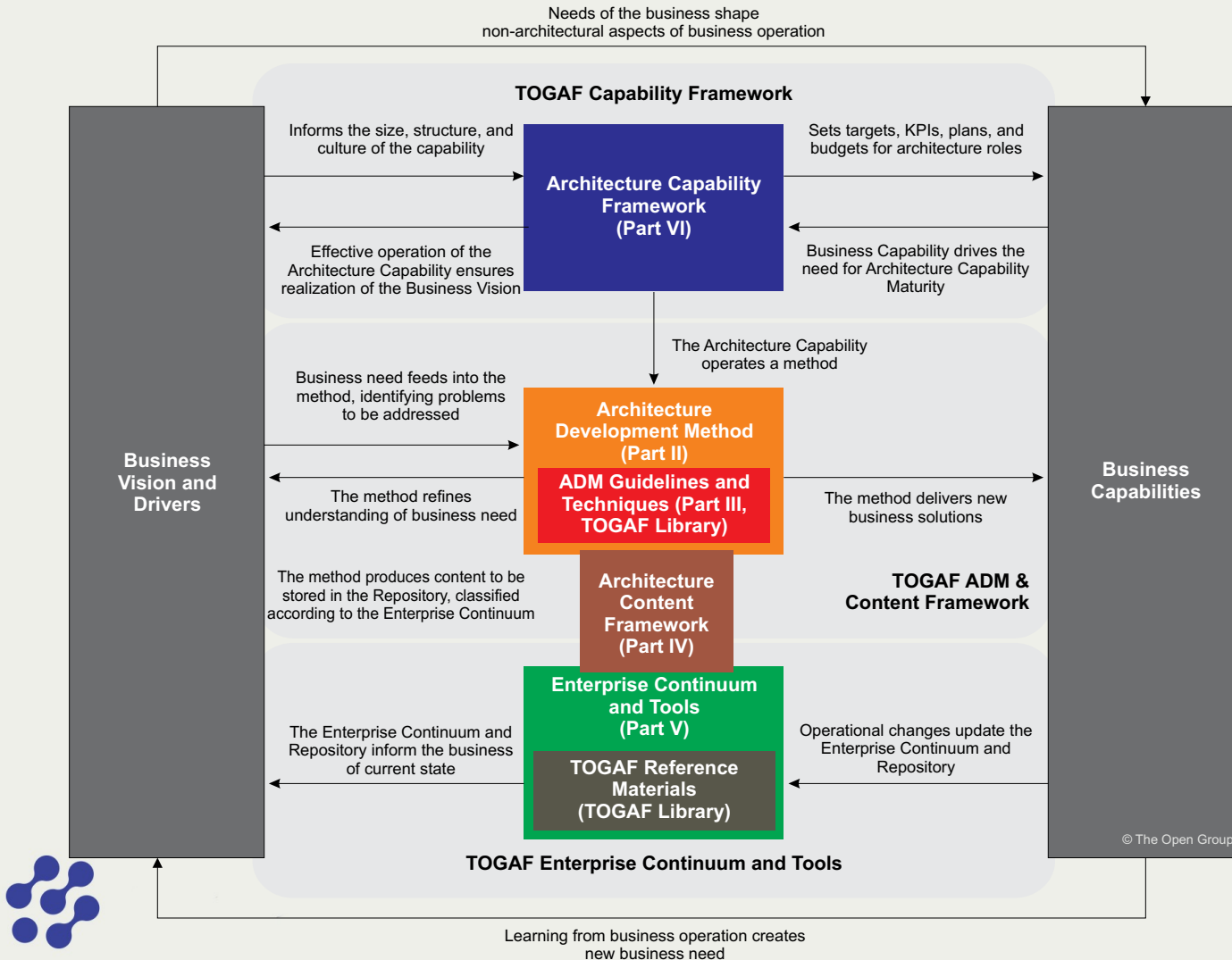
Ruimte geven waar het kan, handhaven waar het moet

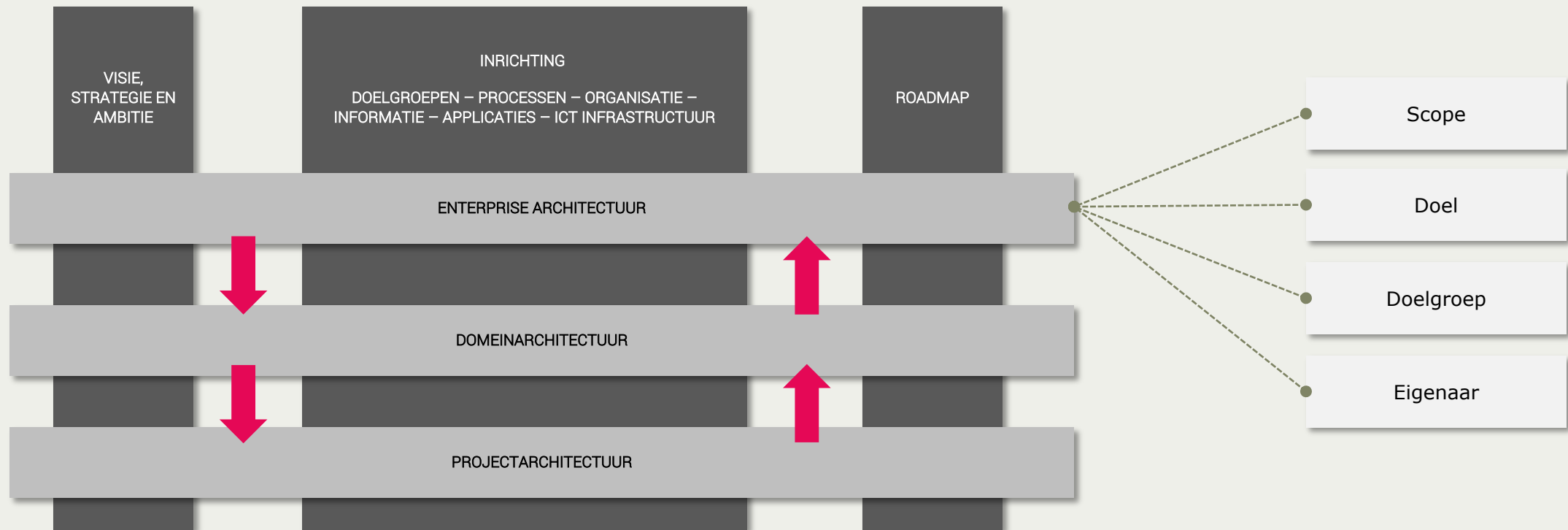
De opbouw van (een) architectuur

Relatie naar TOGAF

Soorten architectuur

Wat is er 'enterprise' aan enterprise architectuur

- **Richt zich op** de globale ambities van een organisatie
 - i.t.t. domein- of project architecturen die zich richten op een specifiek vraagstuk
 - ... en daarin concrete oplossingen voorstellen en in hun context plaatsen
- **Bevat een uitwerking van** een aantal principes
 - Leidende principes, die voor de hele organisatie gelden
 - Lees: die ook voor alle verder uit te werken architecturen gelden
 - Leidende principes zijn vaak open deuren
- **Geeft inzicht in** een Roadmap
 - Een advies over de volgorde van gevraagde veranderingen – vanuit de samenhang

Wat is er ICT aan (enterprise) architectuur

- Niet zo veel (... of alles) want inmiddels weten we dat er:
 - Geen ICT projecten meer bestaan zonder impact op proces en organisatie
 - Geen proces- of organisatie projecten meer bestaan zonder impact op ICT
- Enterprise architectuur gaat over de impact van doelen en ambities op:
 - ICT (informatievoorziening en automatisering)
 - Processen
 - Organisatie
 - Informatiebeveiliging & Privacy

Waarom principes?

Als je samen doelen wilt bereiken dan is het handig om met elkaar wat spelregels af te spreken en dingen in samenhang te bekijken.

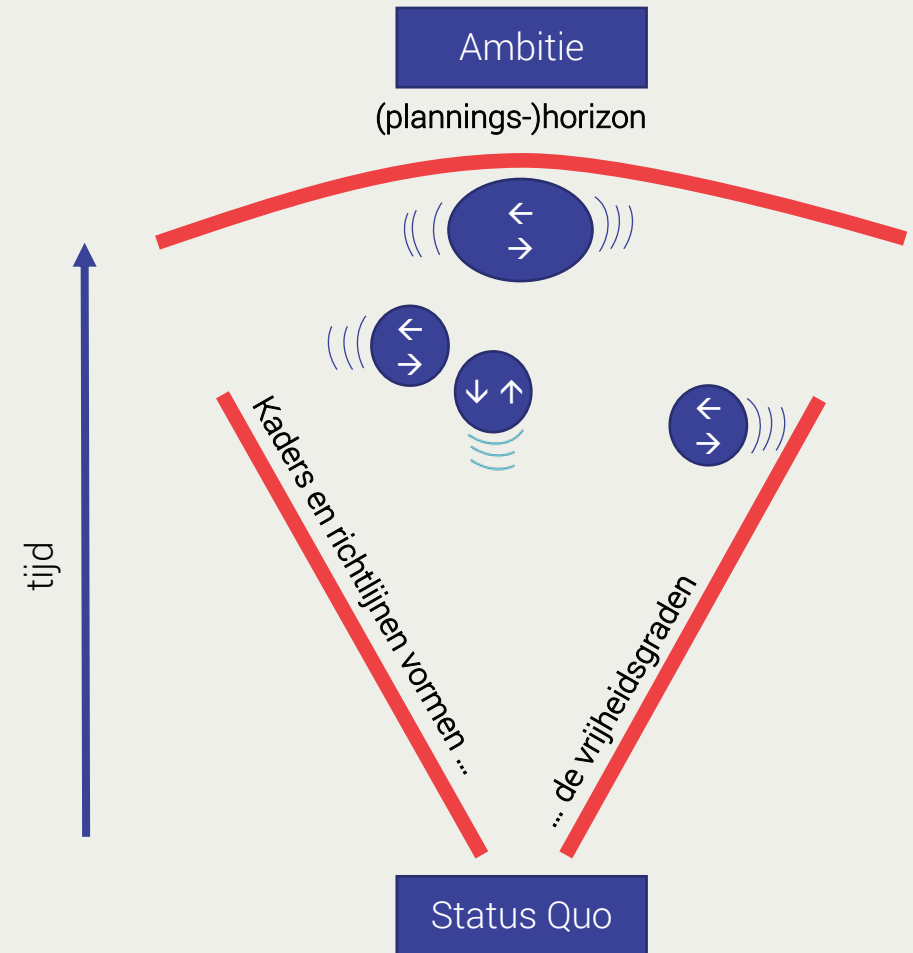
Principes markeren de vrijheidsgraden

Principes markeren de vrijheidsgraden waarbinnen de ontwikkeling van de organisatie en haar dienstverlening 'vrijelijk' kunnen worden vormgegeven;

- Is de 'V' (te) smal: de route is duidelijk, de wendbaarheid klein
- Is de 'V' (te) breed, wendbaarheid hoog maar nauwelijks richtinggevend

Kaders en richting helpen de organisatie als deze:

- In lijn zijn met de missie-visie-doelen-strategie
- Sterk genoeg zijn om de vrijheidsgraden te markeren ('dat past nog wel, dat past niet meer')
- De balans vormen tussen *duidelijk richtinggevend* en *voldoende ruimte latend*

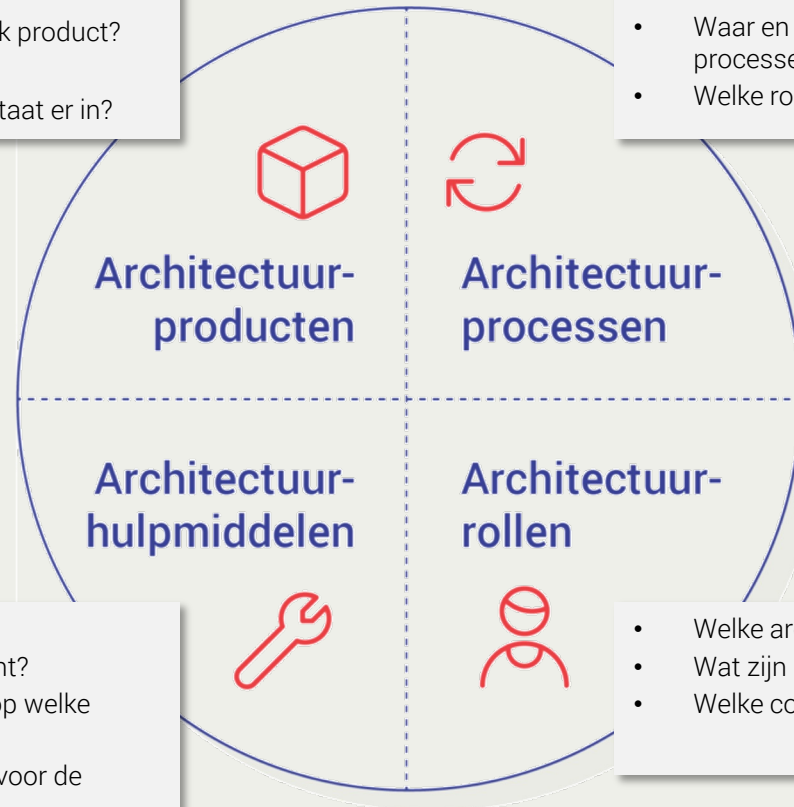
Hoe doe je dat –
werken onder
architectuur ?

Architectuur
Werken

Werken onder architectuur

- Welke architectuurproducten kennen we?
- Wat is de scope van elk product?
- Wat is het doel en de doelgroep van elk product?
- Wie is de eigenaar van elk product?
- Hoe is elk product opgebouwd? Wat staat er in?

- Hoe ziet het proces van totstandkoming van de architectuurproducten eruit?
- Waar en op welke manier is er interactie met andere processen?
- Welke rol is betrokken bij welke processtap?

- Welke tools gebruiken de architecten?
- Hoe is de architectuurrepository ingericht?
- Welke architectuurtaal hanteren we en op welke manier (Archimate metamodel)?
- Welke formats/sjablonen gebruiken we voor de producten?

- Welke architectuurrollen zijn er?
- Wat zijn de taken en verantwoordelijkheden?
- Welke competenties en gedrag zijn belangrijk?

Wat doet de (enterprise) architect

- 1 De enterprise architect stelt de enterprise architectuur op
 - Dat doet 'ie niet in zijn eentje ...
 - Onlosmakelijk is het bewaken/verzorgen van de samenhang in alle architecturen
 - Opstellen \neq vaststellen
- 2 De enterprise architect helpt de enterprise architectuur toe te passen
 - Door de architectuur te helpen duiden, door intensief te communiceren
 - Toepassen vindt *ook* plaats in de uitwerking van domein- en project architecturen
 - Onlosmakelijk is het bewaken/verzorgen van de samenhang in alle architecturen
 - Vaak is de enterprise architect (informeel) teamlead van de architecten
- 3 De enterprise architect helpt de ambities op te stellen
 - ... als die daar voor wordt gevraagd
 - De inbreng is de impact van de ambities op de bestaande structuren en samenhang

Eigenschappen van een goede (enterprise) architect

- Analytisch sterk
- Communicatief vaardig
- Toegankelijk en verbindend
- Enthousiaste bemoeial
- Creatief en inspirerend

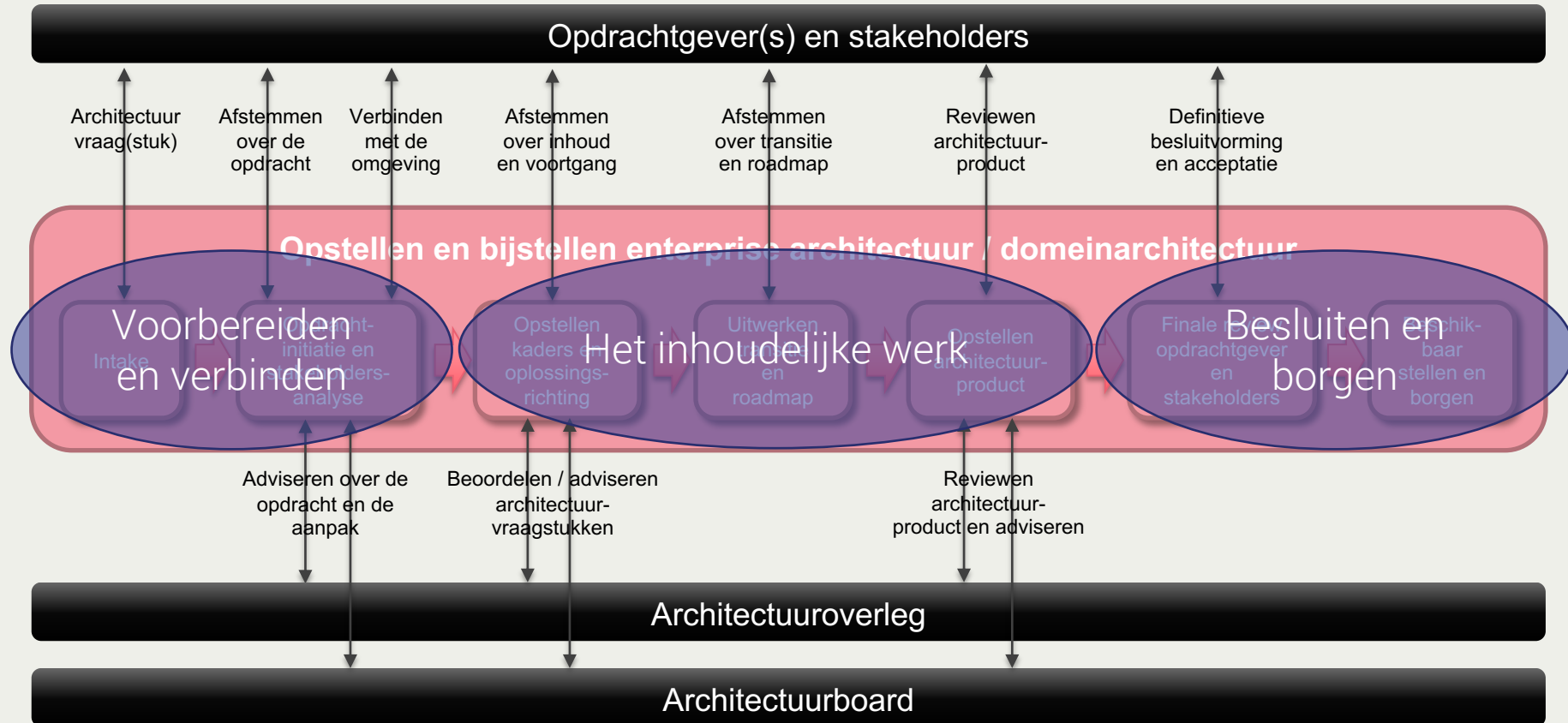

Een periode uit het leven van een veranderprogramma

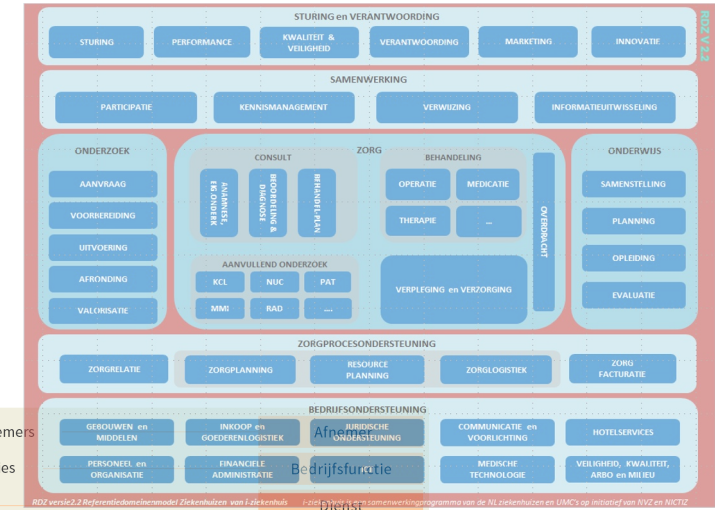
- Bij de start gaat het team de opdracht interpreteren en gaat op zoek naar ruimte / vergroot haar eigen speelveld
- Het projectteam groeit, nieuwe werkers stellen vanuit hun eigen kennis en ervaring eerdere besluiten ter discussie
- Er is een idee om een andere oplossingsrichting te kiezen, vanuit het project zien we kansen, die pakken we
- We wijken af van een principe, die keuze is goed en we doen dat als project
- Bij de start accepteert het team de opdracht en kent de samenhang met andere veranderingen en haar speelveld
- Het projectteam groeit, nieuwe werkers nemen kennis van de principes en uitgangspunten
- Er is een idee om een andere oplossingsrichting te kiezen, die verstoort de samenhang met andere veranderingen, we doen het niet
- We wijken af van een principe, we maakten een afgewogen keuze en kennen de organisatie brede impact

Fasering en architectuur governance

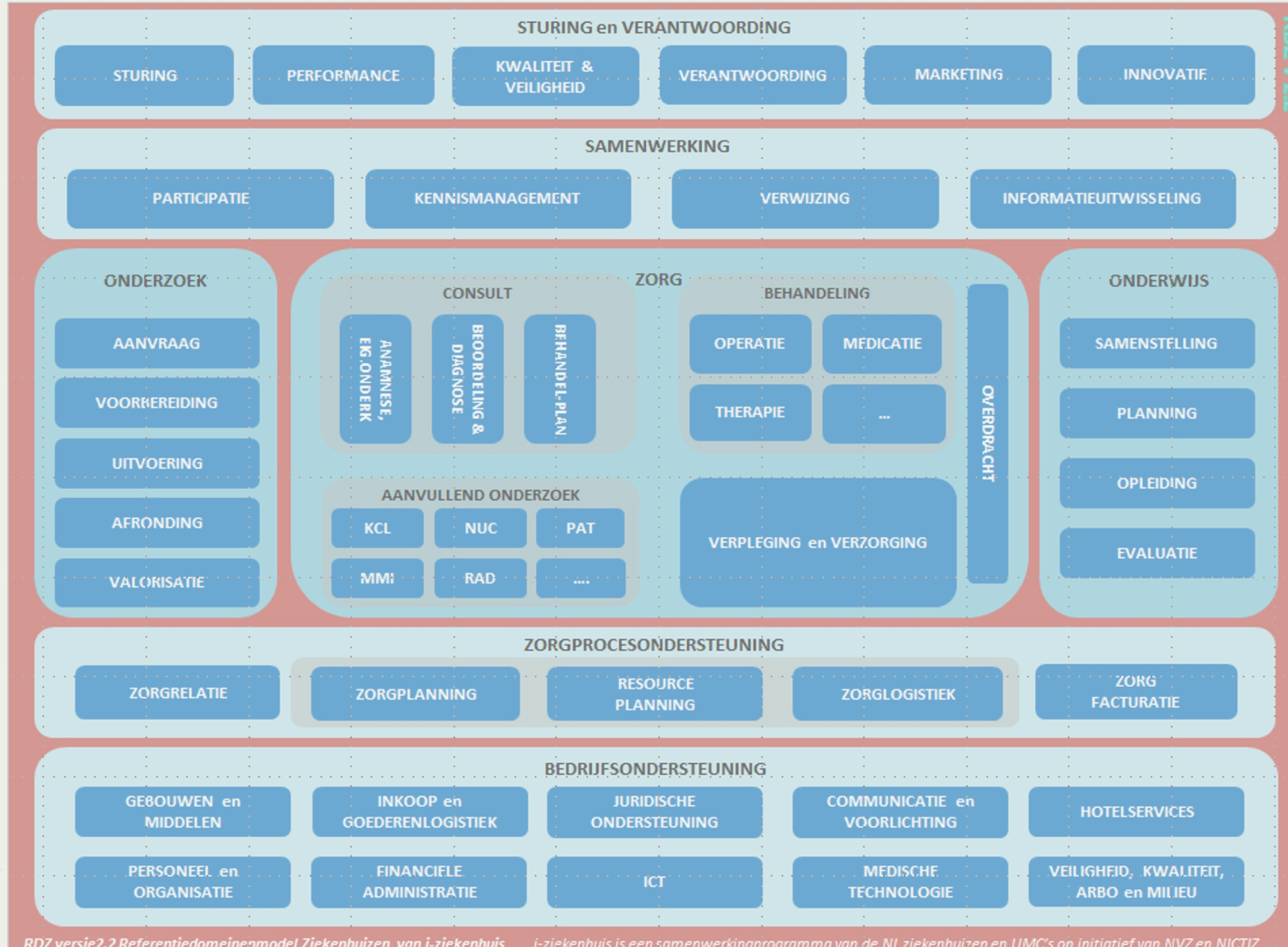
Een voorbeeld

Ziekenhuis Referentie Architectuur (ZiRA)

Doelarchitectuur per domein ('Bestemmingsplan')

Vragen